คุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

Quality and Identity of nursing graduates from Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj

วิภาพร สิทธิสาตร์*
sittisart@hotmail.com
สมาภรณ์ เทียนขาว*

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนา มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้บัณฑิตได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิตที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.91 แล้วนำไปทดลองใช้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสนเทศ และด้านทักษะปฏิบัติวิชาชีพ ภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D.=0.52) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.91 (S.D.= 0.51) รองลงมาคือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.55) และด้านทักษะทางปัญญามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.50 (S.D.=0.60) และ 2) ผลการประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต ภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจิตบริการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 4.23 (S.D.= 0.57) รองลงมา

*อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

คือ ด้านการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ ค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D.=0.62) และด้านการคิดวิเคราะห์ อยู่ระดับต่ำสุด ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.= .76)

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต อัตลักษณ์บัณฑิต

Abstract

This descriptive research aimed to examine quality and identity according to the qualifications framework for higher education of nursing graduates, College of Nursing, Buddhachinaraj in the academic year of 2012. Samples consisted of 111 graduate's bosses, colleagues, and patients. Data were collected by using questionnaire developed by researchers. Their content validity were 0.91 and reliabilities the chronbach's alpha were 0.98, respectively. Date were analyzed by using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results were: 1) the overall mean scores of quality, including 6 aspects: ethics and moral, knowledge, cognitive skills, inter-personal skills and responsibility, communication, information technology and numerical skills, and professional practice skills were 3.69 (SD = 0.52). The result showed that the highest score was ethics and moral aspect (mean = 3.91, SD = 0.51), followed by professional practice skills (mean = 3.80, SD = 0.55). The lowest score was cognitive skills (mean = 3.50, SD = 0.60). 2) The overall mean scores of identity were 4.16, SD = 0.59). When considered in each aspect, the result showed that the highest score was service mind aspect (mean = 4.23, SD = 0.57), followed by patient participation (mean 4.16, SD = 0.62).The lowest score was the analytical thinking (mean = 4.02, SD = 0.76).

Keywords: Graduate Quality, Graduate Identity

บทนำ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เป็นสถาบันการศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาล ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้แนวคิดการดูแลบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการสร้างบัณฑิตที่นอกจากมีความรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพแล้ว บัณฑิตต้องเข้าใจผู้อื่น และรู้จักความจริงในสังคม วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการได้ สามารถนำความรู้ ทักษะของตนไปให้บริการสุขภาพ และสนับสนุนให้ประชาชน มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเอง สอดคล้องกับนโยบายการ จัดการศึกษาตาม

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งกำหนดกรอบคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ครอบคลุม 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสนเทศ และ6) ด้านทักษะปฏิบัติวิชาชีพ ซึ่งในการผลิตบัณฑิตที่สอดรับกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันพระบรมราชชนก (พ.ศ. 2554-2558) มีจุดเน้นในการผลิตบัณฑิต เพื่อการพัฒนาการบริการสาธารณสุขแก่ชุมชนและประเทศ สร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์ และจิตบริการสุขภาพในชุมชนอย่างมืออาชีพ เคารพในความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม กำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกไว้ว่า “บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” คือ การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นหลัก ซึ่งการดูแลบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ และการพยาบาล คือ ศาสตร์แห่งการดูแลมนุษย์ (human caring science) ภายใต้ทฤษฎีการดูแลของวัตสันเป็นทั้งปรัชญาและทฤษฎีทางการพยาบาล ที่มีจุดเน้นที่การดูแล (caring) เชื่อว่า เป้าหมายของการดูแล คือ การช่วยเหลือบุคคลให้ค้นพบภาวะดุลยภาพ (harmony) ของร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ในแง่ของการเคารพในศักดิ์ศรีของทุกคน ประสบการณ์ของบุคคลและเชื่อว่าการพยาบาล คือ ศิลปะและสุนทรียศาสตร์ (art & aesthetic) โดยอาศัยการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การดูแลกับผู้ได้รับการดูแลภายใต้ความรักในความเป็นเพื่อนมนุษย์ ที่ให้ความสำคัญทั้งร่างกายและจิตใจอย่างไม่แยกออกจากกัน จนผู้ให้การดูแลสัมผัสถึงพลังแห่งการดูแลอันเป็นความรู้สึกตระหนักถึงการดูแลว่าได้เกิดขึ้น ทำให้เกิดความรักความเข้าใจผู้อื่น เรียกว่า “Caring Occasion” (Watson.J., 2002) ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จึงได้กำหนดสมรรถนะของบัณฑิตที่ตอบสนองอัตลักษณ์บัณฑิต ของสถาบันพระบรมราชชนกไว้ 3 ประการ คือ 1) มีจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ 2) มีการคิด เชิงวิเคราะห์ และ3) การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ (สถาบันพระบรมราชชนก, 2558)

จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามวงรอบปีการศึกษา 2553 (1 มิถุนายน 2553 - 31 พฤษภาคม 2554) เมื่อวันที่ 28-29 มิถุนายน 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.51) และมีผลการประเมินในตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1-11 อยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ย 4.26) จากผลการประเมินสะท้อนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายระดับสถาบันและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของบัณฑิต เอกลักษณ์ของสถาบัน ประกอบด้วย 1) ควรนิยามอัตลักษณ์ของบัณฑิต เอกลักษณ์ของสถาบัน และกำหนดตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เพื่อนำไป บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมและการประเมิน ซึ่งจะทำให้มีเป้าหมายการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตและเอกลักษณ์ของสถาบันที่ชัดเจนมากขึ้น 2) ควรมีการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพบัณฑิต และอัตลักษณ์ ให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับเครื่องมือและเก็บข้อมูลจากแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ และเอกลักษณ์ของสถาบัน (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2556)

วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล มุ่งพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานโดยตรงต่อชีวิต สุขภาพอนามัยของประชาชน ด้วยความเอาใจใส่อย่างเอื้ออาทร ตอบสนองต่อความต้องการการแก้ปัญหาของพื้นที่ในชุมชน และตอบสนองต่อการพัฒนาระบบบริการ ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ภาวะสุขภาพในปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต การวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาคุณภาพ และอัตลักษณ์บัณฑิตจึงเป็นกรอบในการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ ความมั่นใจให้แก่ผู้ที่ใช้บัณฑิต ดังนั้น การสำรวจข้อมูลคุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จึงมีความสำคัญเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ได้แก่ โครงการกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งเสริม/พัฒนานักศึกษา เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพบัณฑิต ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อันจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นและ การยอมรับของหน่วยงาน ที่บัณฑิตจบไปปฏิบัติงาน เป็นการตอบสนองต่อคุณภาพบัณฑิต และอัตลักษณ์ที่มุ่งความสัมพันธ์ ฉันกัลยาณมิตร ระหว่างบุคคล ต่อบุคคลตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบทางสังคม การเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความเมตตา ความเอื้ออาทร ความสนใจ ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจ คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาติดตามคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สาขาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ในปีการศึกษา 2555 รุ่น 61 ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำผลการวิจัย เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสอดคล้อง ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555

นิยามศัพท์

บัณฑิต หมายถึง บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ปีการศึกษา 2555 รุ่น 61

ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ผู้บังคับบัญชาโดยตรง นายจ้าง เพื่อนร่วมงานหรือผู้รับบริการของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ปีการศึกษา 2555

คุณภาพบัณฑิต หมายถึง ลักษณะของบัณฑิต 6 ด้านตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2552 สาขาพยาบาลศาสตร์ คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

อัตลักษณ์บัณฑิต หมายถึง พฤติกรรมการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของบัณฑิต ประกอบด้วย

1) มีจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ คือ การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรักเมตตาใส่ใจในความทุกข์ที่เป็นปัญหาของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมที่จะให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน วางใจเป็นกลางในการให้บริการ โดยคำนึงถึงความเป็นเหตุ เป็นผลบนพื้นฐานของความเข้าใจคนอื่นตามความเป็นจริง

2) มีการคิดเชิงวิเคราะห์ คือ การคิดที่อยู่บนฐานของการมีข้อมูลหลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริง เพื่อเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการอย่างมีวิจารณญาณ โดยเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่การแก้ปัญหาของผู้รับบริการที่สอดรับกับบริบทสภาพการดำรงชีวิต

3) การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ คือ การให้บริการสุขภาพที่คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเกิดจากความเข้าใจ สภาพการดำรงชีวิต บริบท เงื่อนไข ศักยภาพ ความสามารถ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้รับบริการ ทั้งนี้ผู้ให้บริการสามารถกลั่นกรอง คัดเลือกความรู้ที่เหมาะสมและเสนอเป็นทางเลือกเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง โดยให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ ตัดสินใจและแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บัณฑิต เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต จึงมีความจำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงกลุ่มเป้าหมายและเชื่อถือได้ จากผู้ใช้บัณฑิตอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 111 คน โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง/นายจ้าง เพื่อนร่วมงานหรือผู้รับบริการของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 มีการรับรู้สติสัมปชัญญะดี สามารถสื่อสารและให้ข้อมูลได้ และยินดีเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการประเมินคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิต ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินคุณภาพบัณฑิต และอัตลักษณ์บัณฑิต โดยแบบประเมินผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คำนวณค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI.) เท่ากับ 0.91 แล้วนำไปทดลองใช้กับ ผู้ใช้บัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.98

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังโครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจากณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เลขที่ 40/2556 โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจตอบรับ หรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการ

วิจัย และสามารถขอถอนตัวเมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลและไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยให้ความมั่นใจกับกลุ่มตัวอย่างว่า จะรักษาข้อมูลให้เป็นความลับไม่มีการเปิดเผย ชื่อ นามสกุล และ ลงนามในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางจดหมาย มีการชี้แจงรายละเอียดของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ใช้บัณฑิตจากหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงาน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 111 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 คุณภาพบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 จากการศึกษา พบว่า

1) ผู้ใช้บัณฑิต ที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 51.11 เพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 48.88 ส่วนใหญ่มีอายุ อยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 52.22 ปฏิบัติงานอยู่ที่โรงพยาบาลทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 44.44

2) ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน (n= 111)

ลำดับ	รายการประเมิน	ความคิดเห็น	
		คะแนนเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
1.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.91	.51
2.	ด้านความรู้	3.60	.55
3.	ด้านทักษะทางปัญญา	3.50	.60
4.	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและรับผิดชอบ	3.72	.60
5.	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.53	.56
6.	ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.80	.55
	รวมเฉลี่ย	**3.69**	**.52**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.69 (S.D.= 0.52) แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระดับความคิดเห็น มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.91 (S.D.=0.51) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การเคารพ ในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 4.15 (S.D.= 0.61) รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และมีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.60) และคะแนนเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.65) ตามลำดับ 2) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ระดับความคิดเห็นมีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมา เท่ากับ 3.80 (S.D.=0.55) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การปฏิบัติการพยาบาลด้วย ความเอื้ออาทรโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมายและสิทธิของผู้ป่วย ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.92 (S.D.= 0.58) และสามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลได้ อย่างครอบคลุม ทั้งด้านกาย จิต สังคม โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ใน การพยาบาลบุคคล ครอบครัวและชุมชน ต่ำสุด ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.61 (S.D.=0.68) และ 3) ด้านทักษะ ทางปัญญามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.50 (S.D.=0.60) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.61 (S.D.= 0.61) และสามารถนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิงและแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณและสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ประสบการณ์ในการให้บริการพยาบาลอย่างมีคุณภาพและปลอดภัยต่ำสุด ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.41 (S.D.=0.71) และคะแนนเฉลี่ย 3.41 (S.D.=0.80)

ตอนที่ อัตลักษณ์บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ผลการประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต โดยภาพรวม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 4.16 (S.D= 0.59) แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจิตบริการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 4.23 (S.D.=0.57) รองลงมา คือ ด้านการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ คะแนนเฉลี่ย 4.16 (S.D.=0.62) และด้านการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับต่ำสุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.02 (S.D.= .76)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต ในภาพรวม 3 ด้าน

ลำดับ	รายการ	ความคิดเห็น	
		คะแนนเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
1.	จิตบริการ	4.23	.57
2.	การให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ	4.16	.62
3.	การคิดวิเคราะห์	4.02	.76
	รวมเฉลี่ย	**4.16**	**0.59**

2) ผู้ใช้บัณฑิตประเมินบัณฑิต พบว่า คะแนนเฉลี่ยโดยรวมมากกว่า 3.51 ร้อยละ 84.44 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจิตบริการ มากที่สุด ร้อยละ 88.89 รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ ร้อยละ 82.22 ต่ำที่สุด ด้านการคิดวิเคราะห์ ร้อยละ 72.22

3) ผลการประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต ด้านจิตบริการ พบว่า สามารถให้การดูแล ช่วยเหลือผู้รับบริการด้วยความเต็มใจ ไม่แสดงท่าทีรังเกียจ และไม่ทอดทิ้ง แม้ผู้รับบริการที่ไม่ให้ความร่วมมือในการดูแล ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 4.33 (S.D.= 0.58) และการใส่ใจ ติดตามให้ข้อมูล อธิบาย และสอบถามถึงอาการ ความรู้สึกของผู้รับบริการภายหลังให้การให้บริการด้านสุขภาพทุกครั้งต่ำสุด ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.15 (S.D.= 0.68)

4) ผลการประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต ด้านการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ พบว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการบริการ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 4.17 (S.D.= 0.69) และอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการปฏิบัติศาสนกิจหรือตามความเชื่อต่ำสุด ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.14 (S.D.=0.67)

5) ผลการประเมินอัตลักษณ์บัณฑิต ด้านการการคิดวิเคราะห์ พบว่า ตอบสนองต่อ ความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และให้การดูแล ช่วยเหลือผู้รับบริการ ได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่เป็นจริง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 4.05 (S.D = 0.81)

อภิปรายผล

1) คุณภาพบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตาม มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.91 (S.D.=0.51) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่า การผลิตบัณฑิต

มีกระบวนการในการปลูกฝังคุณภาพจริยธรรม ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รวมไปถึงกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ได้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เริ่มตั้งแต่ กิจกรรมเตรียมความพร้อมเข้าสู่วิชาชีพ ส่งเสริมความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ส่งเสริมความรักละศรัทธาที่มีต่อสถาบันการศึกษา และมุ่งเน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ กิจกรรมการเรียนการสอนในภาคการศึกษาทั่วไป มีการจัดกิจกรรมบูรณาการการสร้างเสริมจริยธรรมในชีวิตประจำวัน และเมื่อก้าวสู่วิชาชีพ มีกระบวนการใช้สถานการณ์จริงในการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม ในส่วนของการฝึกภาคปฏิบัติ มีการจัดกิจกรรมวิเคราะห์สถานการณ์จริยธรรมของผู้ให้บริการบนหอผู้ป่วย เพื่อเป็นกรณีศึกษา มีการอภิปรายตามกรอบจริยธรรมของวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรนันท์ หาญยุทธ และรัชยา รัตนะถาวร (2556) ที่พบว่า การปลูกฝังความดีงาม จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จัดค่ายคุณธรรม กิจกรรมที่ร่วมกับสถาบันภายนอก การบำเพ็ญประโยชน์ โดยจัดอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในทางบวก

ด้านทักษะทางปัญญา คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.50 (S.D.=0.60) ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางปัญญาเป็นเรื่องของการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมไปถึงการใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ ใช้ประสบการณ์ทางการพยาบาลอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา องค์ความรู้ต้องมีเนื้อหาความรู้ทางการพยาบาล การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียน สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ เน้นความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้บริการ โดยคำนึงถึงคุณภาพและคุณค่า ของชีวิตมนุษย์เท่าเทียมกัน การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และปฏิบัติต้องมีความสัมพันธ์กันต่อเนื่องเชื่อมโยง ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้จากภาคทฤษฎีไปใช้ในภาคปฏิบัติได้ ซึ่งในปัจจุบันหลายสถาบันการศึกษาพยาบาล ได้นำรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลอง หรือ Simulation ซึ่งเป็นวิธีสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง และเกิดความเข้าใจในสถานการณ์ หรือเรื่องที่มีตัวแปรจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าตามหลักวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิศา สงวนสัจและคณะ (2553) อรุณี อูปแก้ว และคณะ (2554) พบว่า คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาเป็นข้อบ่งชี้สำคัญ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะทางปัญญา มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต โดยกระบวนการควรเน้นการฝึกการวิเคราะห์แก้ปัญหา ฝึกทักษะปฏิบัติให้เชี่ยวชาญ ความสามารถเชิงวิชาชีพที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนสามารถประกอบวิชาชีพพยาบาล ประกอบด้วยความสามารถด้านกระบวนการพยาบาล การบริหาร การสอนและการให้คำปรึกษา และความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งการเรียนการสอน ควรเน้นในมิติของการเรียนที่ส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลได้ อย่างมีคุณภาพเน้นปลอดภัยต่อชีวิต ของผู้ใช้บริการ โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและคุณค่าของชีวิตมนุษย์เท่าเทียมกัน (กมลรัตน์ ป่านทอง, ดวงมน วิทยาภิมัณฑน์ และพัชรี นันขุนทศ, 2554) และจากการศึกษา พบว่าบัณฑิตพยาบาลหลังจบการศึกษาต้องเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล ยังขาดความเชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ ขาดความมั่นใจที่จะนำความรู้ที่เรียน ลงสู่การปฏิบัติ ซึ่ง

สภาพแวดล้อมของการทำงานมีความเป็นไดนามิกสูง ภาระงานที่หนักทั้งจำนวนผู้ป่วยและงานการพยาบาล จากการศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของพยาบาลวิชาชีพจบใหม่ จึงเสนอว่า ควรสร้างแรงบันดาลใจในความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพและสถาบันการศึกษา มีการเตรียมการต่อการเปลี่ยนแปลงภายหลังจบการศึกษา ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่มีความเชื่อมโยงระหว่างภาคปฏิบัติมีความสอดคล้องกัน เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติได้ เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของนักศึกษาเพิ่มขึ้น ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มีบุคลิกภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ซึ่งอาจส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงาน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม นั่นคือ การคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักการแก้ไขปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ 2. ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีทักษะทางสังคมและเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ 3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี กล่าวคือ ความสามารถในการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลรวมทั้งการผลิตสื่อ หรือเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ ทั้ง 3 ทักษะนี้เรียกรวมกันเป็นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือเป็นทักษะของกำลังคนที่ประเทศทั่วโลกและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการและให้การยอมรับ ซึ่งวิชาชีพพยาบาล ที่จะต้องทำงานร่วมกับทีมสุขภาพ จำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีทักษะในการสื่อสารที่ดี สอดคล้องกับวิถีการสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวว่า ทักษะพื้นฐานที่มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต้องเรียน คือทักษะการสื่อสาร (communication) และความร่วมมือ (collaboration) (พิจารณ์ พาณิช.2555: 14) เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2) ผลการศึกษาอัตลักษณ์บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 พบว่า ภาพรวมของอัตลักษณ์บัณฑิตอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.16 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจิตบริการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด และด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับต่ำสุด จากผลการประเมินดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ด้านจิตบริการ มีคะแนนสูงสุด เนื่องจากบัณฑิตมีอัตลักษณ์ของการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะของจิตบริการซึ่งให้บริการที่เป็นมิตร มีความรักเมตตา ใส่ใจในความทุกข์ ที่เป็นปัญหาของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมที่จะให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน วางใจเป็นกลางในการให้บริการ โดยคำนึงถึงความเป็นเหตุเป็น ผลบนพื้นฐานของความเข้าใจคนอื่นตามความเป็นจริง (Stockhausen, J.L, 2005) อันเป็นผลมาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จัดการเรียนการสอน ด้วยหลักสูตรที่มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ใช้บริการบนพื้นฐานการดูแลแบบเอื้ออาทร ซึ่งต้องใช้ความรู้และทักษะทั้งเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงความเป็นมนุษย์ (Humanistic) รวมทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มาเชื่อมโยงในการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการดูแลตนเองภายใต้บริบทและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีกระบวนการที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาล มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

กับผู้สอนและผู้รับบริการบนพื้นฐานความเอื้ออาทร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สภาพจริง ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

จากผลการศึกษา พบว่า สิ่งที่ควรส่งเสริมหรือพัฒนาในกลุ่มบัณฑิตพยาบาล คือ “การคิดวิเคราะห์” ซึ่งเป็นการคิดที่อยู่บนฐานของการมีข้อมูลที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการอย่างมีวิจารณญาณ โดยเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่การแก้ปัญหาของผู้รับบริการที่สอดคล้องกับบริบทสภาพการดำรงชีวิต ลัดดาวัลย์ ไวยสุระสิงห์ และสุภาวดี นพรุจจินดา, (2554) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ทำได้โดย การจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนอย่างมีระบบจะช่วยให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ขั้นตอน เริ่มจากความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ มีการเชื่อมโยงสิ่งเร้า กับการตอบสนองของการคิดโดยฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์การคิดแบบย้อนทวน การคิดจำแบบแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์และการคิดจัดอันดับเป็นการปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนคือ การกำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ กำหนดหลักการพิจารณาแยกแยะและสรุปหาคำตอบ ซึ่งในการจัดการศึกษาพยาบาล มีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยการคิดอย่าง มีวิจารณญาณเป็นหนึ่งในทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อใช้ใน การแก้ปัญหา (Problem solving) และการตัดสินใจทาง คลินิก (Clinical decision making) ซึ่ง เยาวลักษณ์ โพธิดารา (2554) สอดคล้องกับ สุนทรี ขะชาตย์ และศิริขวัญ พรหมจำปี (2552) ได้ศึกษาติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2551 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางการพยาบาลที่เน้นการนำผลการวิจัยมาใช้ในกระบวนการพยาบาลและให้ความสำคัญในการวิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและส่งเสริมทักษะทางวิชาการอีกทั้งประสบการณ์ การสอนของอาจารย์ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์ (r= .372) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประสบการณ์การสอนจะส่งผลต่อความสามารถในการนำหลักสูตรสู่การสอน มีทิศทางการสอน ที่มุ่งให้เกิดพฤติกรรมการบริการ(ปานทิพย์ ปูรณานนท์, 2557)

ดังนั้นการปรับปรุงหลักสูตรที่ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน/รูปแบบการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์มีศักยภาพ จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของแต่ละชั้นปีอย่างเหมาะสม ซึ่งกระบวนการพัฒนานักศึกษาควรเริ่มตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 อันจะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนให้เป็นพยาบาลที่สมบูรณ์ มีกระบวนการพัฒนาความมั่นใจ การปฏิบัติการพยาบาลที่ถูกต้องและกระบวนการซึมซับความรู้ (Assimilating Knowledge) จากกระบวนการเรียนที่ได้รับ(พิจารณ์ พาณิช.2555: 20) และการพัฒนาทักษะทางปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องมีคุณธรรมตรงประเด็น สอดรับกับความต้องการของผู้รับบริการ เน้นการฝึกวิเคราะห์แก้ปัญหาและฝึกทักษะปฏิบัติให้เชี่ยวชาญ สามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ ตลอดจนพัฒนาทักษะการตัดสินใจในการแก้ปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้า สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา จากข้อค้นพบควรนำผลการศึกษาคุณภาพ และอัตลักษณ์บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ในแต่ละด้านมาใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบาย วางแผนกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาพยาบาล ที่ส่งเสริมแรงบันดาลใจในการเรียนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเป็นพยาบาลที่ดี

2. ข้อเสนอแนะต่อควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตรงกับลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีการพัฒนารูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านการพัฒนาทักษะทางปัญญา และกระบวนการคิดวิเคราะห์ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง

3. นำผลการศึกษามาเป็นการหาแนวทางในกำหนดวางมาตรฐาน ด้านการผลิตและการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้เกิดอัตลักษณ์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอย่างแท้จริง

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษารูปแบบของการพัฒนาคุณภาพและอัตลักษณ์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ ป่านทอง, ดวงมน วิทยาภิมัณฑน์ และพัชรี นันขุนทศ. (2554). *เอกลักษณ์ของสถาบันและอัตลักษณ์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.* วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สงขลา. รายงานการวิจัย.

ปานทิพย์ ปูรณานนท์. (2557). สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาล มีความสามารถในการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์.*วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข.* 24: 30-44.

พิจารณ์ พาณิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้ เพื่อศิษย์.* กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

เยาวลักษณ์ โพธิดารา. (2554). การจัดการศึกษาทางการพยาบาล: สำหรับนักศึกษา GenerationY. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ.* 34: 61-9.

ลัดดาวัลย์ ไวยสุระสิงห์ และ สุภาวดี นพรุจจินดา. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเพื่อ เสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความ สามารถในการ คิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา,* 4(3), 63-77.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. (2556). *รายงานการประเมินตนเองเพื่อรับรอง สถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์ ปีการศึกษา 2555.* มปท.

สถาบันพระบรมราชชนก. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา.* นนทบุรี : สถาบันพระบรมราชชนก.

สุทิศา สงวนสัจและคณะ. (2553)**.** *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2545 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท.* รายงานการวิจัย.

สุนทรี ขะชาตย์ และศิริขวัญ พรหมจำปี. (2552). *การติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2551 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี.* รายงานการวิจัย.

อรนันท์ หาญยุทธ และรัชยา รัตนะถาวร. (2556). คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2553. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.* 7: 99-107.

Stockhausen, J.L. (2005). Learning to Become a nurse: student' s reflection on their clinical experiences. *Australian Journal of Advanced Nursing;* 22 : 8-14.

Watson. J. (2002). *Assessing and Measuring Caring in Nursing and Health Science.* New York: Spinger Publishing.